

**Τα εγκλήματα που συνιστούν γενοκτονία. Θεωρητική και
νομολογική επισκόπηση**

Δρ. Ιωάννης Π. Τζιβάρας

Διδάκτωρ Νομικής ΔΠΘ

Διδάσκων Διεθνούς Δικαίου, Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας & Πολιτισμού

Παρευξινίων Χωρών ΔΠΘ

Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών

Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Αναπλ. Διευθυντής ΕΛ.ΙΝ.ΟΗΕ

jtzivaras@gmail.com

Ο όρος «γενοκτονία» είναι όρος ταυτόσημος με το διεθνώς χρησιμοποιούμενο όρο «genocide», οι ρίζες του οποίου ανάγονται στην ελληνική λέξη «γένος» και στο λατινικό ρήμα «caedere», που αντιστοιχεί στην ελληνική με το ρήμα «φονεύω». Ήδη από τα Έκτακτα Στρατοδικεία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1920, δεδομένης της απουσίας της έννοιας της γενοκτονίας, η σφαγή των Αρμενίων συνδέθηκε με την έννοια της εξόντωσης μιας εθνολογικής ομάδας με βίαια μέσα.

Ο όρος «γενοκτονία» αποδίδεται στον Πολωνό Καθηγητή Raphael Lemkin ο οποίος προέβη στη διατύπωση του όρου το 1944, πριν από τη Δίκη της Νυρεμβέργης, λόγω της εξόντωσης έξι εκατομμυρίων Εβραίων στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής. Περαιτέρω, η

συστηματική εξόντωση της εβραϊκής φυλής κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ώθησε τη ΓΣ του ΟΗΕ, μέσω του υπ. αριθμ. 96/1946 Ψηφίσματός της, να προχωρήσει στο χαρακτηρισμό της γενοκτονίας ως εγκλήματος που τιμωρείται με βάση τις παραδεδεγμένες αρχές του Διεθνούς Δικαίου.

Στην Απόφαση του Δικαστηρίου της Νυρεμβέργης, παρότι υπήρξε αναφορά τόσο στην έννοια της εξόντωσης όσο και σε εκείνη του διωγμού, στο πλαίσιο της παράθεσης του σχετικού καταλόγου των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, το Δικαστήριο δεν προχώρησε στην εισαγωγή του εγκλήματος της γενοκτονίας ως αυτοτελούς εγκλήματος. Επιπρόσθετα, η εξόντωση των Εβραίων συζητήθηκε και σε άλλες υποθέσεις, όπως για παράδειγμα στην *Υπόθεση Hoess* ενώπιον του Ανωτάτου Εθνικού Δικαστηρίου της Πολωνίας το 1947 όπως και στην *Υπόθεση Greifelt and others* ενώπιον του Στρατιωτικού Δικαστηρίου των ΗΠΑ στη Νυρεμβέργη το 1948.

Πέραν αυτών, ο όρος «γενοκτονία» χρησιμοποιήθηκε για την περιγραφή μιας εγκληματικής συμπεριφοράς, χωρίς, ωστόσο, να τυποποιηθεί ως έγκλημα σε μία διακριτή κατηγορία. Αυτό διαφάνηκε ξεκάθαρα τόσο στην *Υπόθεση Altstotter and others* ενώπιον του Στρατιωτικού Δικαστηρίου των ΗΠΑ στη Νυρεμβέργη όσο και στην *Υπόθεση Josef Kramer and others (Belsen Trial)* ενώπιον του Στρατιωτικού Δικαστηρίου της Μεγάλης Βρετανίας στο Luneburg, όπου η εξόντωση των Εβραίων στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως ταυτίστηκε με την έννοια του εγκλήματος πολέμου.

Έτσι, ύστερα από τα εγκλήματα τα οποία τελέστηκαν κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το έγκλημα της γενοκτονίας και άλλες παρεμφερείς πράξεις τυποποιήθηκαν στη Διεθνή Σύμβαση για την Πρόληψη και την Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας του 1948. Ειδικότερα, βάσει του άρθρου II της Σύμβασης, ως γενοκτονία νοείται:

«... οποιαδήποτε εκ των κατωτέρων πράξεων ενεργούμενων με την πρόθεση ολικής ή μερικής καταστροφής εθνικής, εθνολογικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας, ως τοιαύτης:

α) Φόνος των μελών της ομάδας.

β) Σοβαρή βλάβη της σωματικής ή διανοητικής ακεραιότητας των μελών της ομάδας.

γ) Εκ προθέσεως υποβολή της ομάδας σε συνθήκες διαβίωσης που μπορούν να επιφέρουν την πλήρη ή τη μερική καταστροφή αυτής.

δ) Μέτρα αποβλέποντα στην παρεμπόδιση των γεννήσεων στους κόλπους ορισμένης ομάδας.

ε) Αναγκαστική μεταφορά παιδιών μιας ομάδας σε άλλη ομάδα.»

Επιπρόσθετα, βάσει του άρθρου III, ποινικοποιούνται και τιμωρούνται συγκεκριμένες εγκληματικές πράξεις ως πράξεις που συνιστούν γενοκτονία. Ειδικότερα, τιμωρητέες πράξεις αποτελούν, η γενοκτονία, η συμμετοχή στην τέλεση γενοκτονίας, η άμεση και δημόσια υποκίνηση στην τέλεση γενοκτονίας, η απόπειρα τέλεσης γενοκτονίας όπως και η συνέργεια για γενοκτονία. Ακόμα, στο άρθρο IV της Συμβάσεως, προβλέπεται ότι οι πράξεις που συνιστούν γενοκτονία μπορούν να τιμωρούνται για άτομα τα οποία είτε είναι κυβερνώντες, είτε ιδιώτες, είτε κρατικοί λειτουργοί.

Ύστερα από τη σύναψη της Διεθνούς Σύμβασης για την Πρόληψη και την Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας το 1948, η φύση και οι σχετικές διατάξεις του εγκλήματος της γενοκτονίας αποτυπώθηκαν, περαιτέρω, στη διεθνή νομολογία και πρακτική. Ειδικότερα, ο χαρακτηρισμός της απαγόρευσης της γενοκτονίας ως κανόνας *jus cogens*, έγινε από το ΔΔ στις Υποθέσεις *Κονγκό κατά Ρουάντα* (Προδικαστικές Ενστάσεις) και *Εφαρμογή της Σύμβασης της Γενοκτονίας* (Βοσνία κατά Σερβίας) (Ουσία), όπου και επιβεβαιώθηκε η έννοια τόσο της ατομικής ποινικής ευθύνης για την τέλεση εγκλημάτων που συνιστούν γενοκτονία όσο και της κρατικής ευθύνης για αντίστοιχες πράξεις.

Επιπλέον, στη Γνωμοδότηση για τις Επιφυλάξεις στη Σύμβαση της Γενοκτονίας του ΔΔ, κρίθηκε ότι η απαγόρευση αποτελεί μέρος του εθνικού δικαίου, ενώ στην Υπόθεση *Barcelona Traction* (Βέλγιο κατά Ισπανίας), ότι δημιουργεί υποχρεώσεις έναντι του συνόλου της διεθνούς κοινότητας, ισχύοντας *erga omnes*. Περαιτέρω, ο ορισμός της γενοκτονίας, που εισάγει η Σύμβαση, περιλαμβάνεται αυτολεξεί στο άρ. 6 ΚατΔΠΔ, στο άρ. 4 ΚατΔΠΔΓ και στο άρ. 2 ΚατΔΠΔΡ.

Εν συγκρίσει με τη γενοκτονία, η έννοια της «εθνοκάθαρσης» εισήχθη για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της ένοπλης σύρραξης στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Ειδικότερα, ο εν λόγω όρος πρωτοεμφανίστηκε στη διεθνή ορολογία το 1992 όταν η Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η Επιτροπή για την Πρόληψη των Διακρίσεων και την Προστασία των Μειονοτήτων του ΟΗΕ καταδίκασαν τις πράξεις στην πρώην Γιουγκοσλαβία ως πράξεις που συνιστούν εθνοκάθαρση.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο όρος «γενοκτονία» εισήχθη στη Σύμβαση για τη Γενοκτονία του 1948 και δεν αναθεωρήθηκε ποτέ ως τώρα, με τη δέσμη των αναφερόμενων αξιόποινων πράξεων να εισάγονται αυτούσια στο άρ. 4 ΚατΔΠΔΓ, στο άρ. 2 ΚατΔΠΔΡ όσο και στο άρ. 6 ΚατΔΠΔ.

Η γενοκτονία, λοιπόν, αφορά ένα συνονθύλευμα εγκληματικών πράξεων που διαπράττονται με σκοπό την εκ προθέσεως καταστροφή, εν όλω ή εν μέρει, μίας συγκεκριμένης ομάδας. Έτσι, το ουσιώδες εκείνο στοιχείο της συγκεκριμένης αξιόποινης πράξης, καθίσταται, αποκλειστικά, ο ειδικός δόλος των εγκληματικών πράξεων των δραστών που ενεργούν κατά των μελών της ομάδας. Παρεπόμενα, η γενοκτονία, εν συγκρίσει τόσο με την κατηγορία των εγκλημάτων πολέμου όσο και με αυτή των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, διαφέρει ως προς το ότι για την τέλεσή της απαιτείται, κατ' αποκλειστικότητα, η ύπαρξη ειδικού δόλου (*dolus specialis*), καθώς σε κάθε γενοκτονία τα θύματα δεν θανατώνονται

για πράξεις ή παραλείψεις τους αλλά λόγω του ότι ανήκουν σε μία από τις προστατευόμενες ομάδες.

Η ποινική υπόσταση του εγκλήματος της γενοκτονίας ξεκάθαρα ορίζει την αναγκαιότητα της στοχοποίησης του θύματος ως μέλους μίας συγκεκριμένης ομάδας. Η διάκριση αυτή, βάσει δη του πνεύματος της σχετικής Συμβάσεως, αφορά τη θυματοποίηση της ομάδα και, επομένως, και των ατόμων που τη συναποτελούν, γεγονός που διαφαίνεται και από τη διάκριση η οποία αναφέρεται στη Σύμβαση, κατά την οποία, η ομάδα μπορεί να είναι είτε εθνική είτε εθνολογική είτε φυλετική είτε θρησκευτική. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι από τη στιγμή που εκλείπει το στοιχείο του ειδικού δόλου, οι αξιόποινες πράξεις δεν μπορούν να διωχθούν ως εγκλήματα που συνιστούν γενοκτονία, αλλά δύνανται να συστήσουν αξιόποινες πράξεις τιμωρούμενες, αναλόγως, είτε ως εγκλήματα πολέμου είτε ως εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Μία πρώτη σύνδεση που αναδύεται από την έννοια της γενοκτονίας με αυτή της εθνοκάθαρσης διαφαίνεται αρχικά στο υπ. αριθμ. 47/80 Ψήφισμα της ΓΣ του ΟΗΕ, όπου αναφέρεται η έννοια του δόλου για την καταστροφή της ομάδος στο πλαίσιο της εθνοκάθαρσης. Περαιτέρω, μία πρώτη απόπειρα διάκρισης των υπό παράθεση εννοιών, πραγματοποιήθηκε στην Υπόθεση *Sikirica, Dosen and Kolundzija* υπό του ΔΠΔΓ. Στην αναφερόμενη Υπόθεση σημειώθηκε ότι για τη στοιχειοθέτηση του όρου της γενοκτονίας απαιτείται η ύπαρξη πρόθεσης για τη φυσική καταστροφή μιας ομάδος ως τέτοιας, φράση η οποία με τη σειρά της μπορεί να διακρίνει τις πράξεις εκείνες που συνιστούν γενοκτονία από εκείνες που αποτελούν εθνοκάθαρση, μιας και η γενοκτονία αφορά κυρίως το συστηματικό τρόπο εξόντωσης, εν συγκρίσει με την εθνοκάθαρση, η οποία δύναται να συνδεθεί με την απομάκρυνση της ομάδος μέσα από την αποπομπή της από ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό πλαίσιο. Στην ίδια Υπόθεση τονίστηκε ότι τα θύματα αναγνωρίζονται όχι σαν ανεξάρτητες

οντότητες αλλά ως μέλη μιας εθνικής, εθνοτικής ή θρησκευτικής ομάδας. Περαιτέρω, στην *Υπόθεση Jelisic* ενώπιον του ΔΠΔΓ αναφέρεται ότι στην περίπτωση της τέλεσης γενοκτονίας, η θανάτωση μελών μίας στοχευμένης ομάδας δεν υποδηλώνει μόνο το μίσος του θύτη απέναντι στα θύματα αλλά και το ότι η τέλεση της αξιόποινης πράξεως στρέφεται κατά της ομάδας ως τέτοιας.

Κατά τη σύσταση του ΔΠΔΓ προέκυψε το ερώτημα σχετικά με το αν η εθνοκάθαρση ισοδυναμεί με γενοκτονία. Είναι γεγονός ότι ο όρος «εθνοκάθαρση», παρά το ότι δεν συνιστά αυτοτελές έγκλημα σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και δεν προβλέπεται, ειδικώς, στο άρθρο II της Σύμβασης για τη Γενοκτονία, μπορεί να αποτελέσει γενοκτονία εάν πληρούνται οι όροι της εν λόγω διάταξης. Στην *Υπόθεση Εφαρμογής της Σύμβασης για την Γενοκτονία*, το ΔΔ έκρινε ότι υφίστανται προφανείς ομοιότητες μεταξύ της πολιτικής που ασκείται κατά την τέλεση της γενοκτονίας και της πολιτικής της εθνοκάθαρσης. Ειδικότερα, το Δικαστήριο έκρινε ότι μία εθνοκάθαρση δύναται να χαρακτηριστεί ως γενοκτονία, αν τελούνται οι πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο II της Σύμβασης και συντρέχει ο ειδικός δόλος για την καταστροφή της ομάδος ως τέτοιας. Η άποψη αυτή υιοθετήθηκε, επιπρόσθετα, τόσο στην *Υπόθεση Vuckovic* ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Κοσόβου όσο και στην *Υπόθεση Jorgic* ενώπιον του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Γερμανίας.

Θα μπορούσε, λοιπόν, να υποστηριχθεί ότι τα γεγονότα που συνέβησαν στην πρώην Γιουγκοσλαβία, κατέδειξαν ότι η πολιτική της εθνοκάθαρσης, η οποία διεξήχθη σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές, στόχευε στην εξάλειψη ή στην εν μέρει φυσική εξόντωση της συγκεκριμένης εθνοτικής ομάδας και εν προκειμένω, της ομάδας των Βόσνιων μουσουλμάνων, η οποία θα πραγματοποιούταν μέσω της εκκαθάρισης συγκεκριμένων περιοχών. Έτσι, βάσει της προαναφερθείσας *Υποθέσεως Εφαρμογής της Σύμβασης για τη Γενοκτονία*, ενώπιον του ΔΔ,

ορισμένες αξιόποινες πράξεις θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν τόσο ως εθνοκάθαρση όσο και ως γενοκτονία, αλλά δεν είναι πιθανό κάθε πράξη που συνιστά εθνοκάθαρση να λογίζεται και ως γενοκτονία.

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι η εθνοκάθαρση, όπως αναφέρθηκε ως άνω, δεν προβλέπεται ρητά ως αυτοτελές έγκλημα, και αυτό πραγματοποιείται μόνο από τη στιγμή εκείνη που η αποσαφήνιση των πράξεων που ταυτίζονται με την έννοια της, αναλύονται με βάση άλλα διεθνή εγκλήματα, και εν προκειμένω με το έγκλημα της γενοκτονίας, με τα εγκλήματα πολέμου όπως και με τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Η Διπλωματική Διάσκεψη της Ρώμης για το Καταστατικό του ΔΠΔ του 1998, αποτέλεσε μία επιβεβαίωση, μετά τη σύναψη της Σύμβασης για τη Γενοκτονία του 1948, του ορισμού του εγκλήματος της γενοκτονίας. Για την πραγμάτωση της γενοκτονίας, θα πρέπει, όπως αναφέρθηκε ως άνω, η επίθεση να στρέφεται κατά της προστατευόμενης ομάδας, ως τέτοιας, και όχι κατά μεμονωμένων προσώπων. Έτσι, η γενοκτονία, ως σύνολο πράξεων, δεν στοχεύει προσωπικά κατά ενός μεμονωμένου ατόμου, αλλά εξαιτίας της ιδιότητας του ως μέλους της συγκεκριμένης ομάδας. Τούτο παρατίθεται ήδη στην *Υπόθεση που Αφορά την Εφαρμογή της Σύμβασης της Γενοκτονίας*, όπου ειδικότερα, αναφέρθηκε ότι τελικός στόχος της επίθεσης είναι η ίδια η ομάδα, με την πρόθεση να είναι τέτοια που να αφορά την καταστροφή της ομάδος ως χωριστής και διακριτής οντότητας.

Σε νομολογιακό επίπεδο, και, ιδίως, κατά την εκδίκαση υποθέσεων ενώπιον του ΔΠΔΡ, διαφάνηκε, και πρακτικά, ότι η γενοκτονία συνδέεται με την καταστροφή εν όλω ή εν μέρει της ομάδος. Έτσι, στην *Υπόθεση Akayesu*, το ΔΠΔΡ έκρινε ότι η ομάδα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από την έννοια της σταθερής και συμπαγούς οντότητας με τέτοιο τρόπο ώστε η ιδιότητα των ατόμων ως μελών να συνδέεται, σε ευθεία εξίσωση, με την ομάδα. Τόσο στην *Υπόθεση Kayishema and Ruzindana*, όσο και στην *Υπόθεση*

Rutaganda ενώπιον του ΔΠΔΡ, αναφέρθηκε ότι, δεδομένου του πλαισίου αναφοράς στο έγκλημα της γενοκτονίας, ως ομάδα δύναται να προσδιοριστεί μία εθνοτική ομάδα, τα μέλη της οποίας μοιράζονται μεταξύ τους κοινή γλώσσα και κουλτούρα ή μία ομάδα που αυτοπροσδιορίζεται ως τέτοια ή μία ομάδα που χαρακτηρίζεται ως τέτοια από άλλους, συμπεριλαμβανομένων και των δράστών.

Από την πλευρά του, το ΔΠΔΓ, τόσο στην *Υπόθεση Jelusic* όσο και στην *Υπόθεση Nikolic*, έκρινε ότι τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν μία ομάδα ως τέτοια, καθορίζονται με γνώμονα το στιγματισμό της ομάδος από τους δράστες της εγκληματικής πράξεως με βάση χαρακτηριστικά που άπτονται των εθνικών, εθνοτικών, φυλετικών και θρησκευτικών χαρακτηριστικών αυτής. Περαιτέρω, η *Υπόθεση Krstic* υπό του ΔΠΔΓ, αναφέρθηκε στο ότι η προστατευόμενη ομάδα είναι η ομάδα των μουσουλμάνων της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, οι οποίοι, αναγνωριζόταν ως τέτοια με βάση τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος της Γιουγκοσλαβίας του 1963.

Προτού η μελέτη προχωρήσει στην παράθεση των επιμέρους εγκληματικών πράξεων που συνιστούν γενοκτονία, θα πρέπει να γίνει αναφορά τόσο στην έννοια «εν όλω ή εν μέρει» όσο και στην έννοια «ως τέτοιας» που αποτελούν ειδικούς συστατικούς όρους αποσαφήνισης του εγκλήματος της γενοκτονίας. Κατ' αρχήν, η γενοκτονία που τελείται με πρόθεση την καταστροφή μιας προστατευόμενης ομάδος εν όλω ή εν μέρει, δεν σημαίνει αυτόματα ότι στόχος είναι και η ολοκληρωτική εξόντωση των μελών της ομάδος, αλλά αρκεί η καταστροφή ενός ουσιώδους και ζωτικού μέρους αυτής.

Βάσει της *Υπόθεσης Krstic* ενώπιον του ΔΠΔΓ, η πρόθεση του δράστη να προκαλέσει την καταστροφή ενός σημαντικού μέρους των ατόμων που συναποτελούν την ομάδα, δύναται να θεωρηθεί ως γενοκτονία. Περαιτέρω, αναφέρθηκε ότι η ύπαρξη της ομάδας, βάσει του ορισμού της, πρέπει να

αποτελεί ένα μεγάλο και ευδιάκριτο σύνολο ατόμων με δεδομένο το στοιχείο της διακριτότητας εν συγκρίσει με άλλες τυχόν ομάδες, είτε από γεωγραφικής είτε από ιστορικής απόψεως, ώστε να τυγχάνει προστασίας από τις διατάξεις της Συμβάσεως. Το ΔΠΔΓ, στην ίδια Υπόθεση, δήλωσε, περαιτέρω, ότι η πρόθεση για την εξόντωση μίας ομάδος εντός μίας περιορισμένης γεωγραφικής περιοχής, όπως σε μία επαρχία ή ακόμα και ένα δήμο, μπορεί, κατ' αυτόν τον τρόπο, να χαρακτηριστεί ως γενοκτονία.

Τόσο το ΔΠΔΡ όσο και το ΔΠΔΓ, έκαναν δεκτό ότι η εν μέρει καταστροφή της ομάδος αφορά την καταστροφή ενός ουσιώδους μέρους της ομάδος και με βάση αυτό, αποδείχθηκε ότι οι επιθέσεις κατά των γυναικών αποτελούν και επιθέσεις σε ένα ουσιώδες μέρος της. Αρχικά, το ΔΠΔΡ στην Υπόθεση *Kayishema and Ruzindana* ανέλυσε το ότι ο όρος «εν μέρει», συνδέεται με την πρόθεση για την καταστροφή ενός σημαντικού αριθμού προσώπων που αποτελούν ουσιώδες μέρος της ομάδας, καταδεικνύοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, το σχετικό της περιπτώσεως που αφορά τον αριθμό των ατόμων. Περαιτέρω, το ΔΠΔΡ στην Υπόθεση *Bagilishema*, διαπίστωσε ότι η επιδιωκόμενη εξόντωση δεν απαιτείται να κατευθύνεται σε κάθε μέλος που αποτελεί την ομάδα, αλλά, η εκ προθέσεως καταστροφή θα πρέπει να στοχεύει σε ένα ουσιαστικό μέρος της ομάδος.

Το ΔΠΔΓ, από την πλευρά του, στην Υπόθεση *Jelusic* έκρινε ότι ο όρος «εν μέρει», θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως εξόντωση ενός μεγάλου αριθμού μελών μιας ομάδας, θέτοντας καθαρά ένα ποσοτικό κριτήριο στην ερμηνεία του ειδικού όρου. Στην ίδια Υπόθεση αναφέρεται επίσης ότι ο συγκεκριμένος όρος δύναται να περιλαμβάνει και την έννοια της καταστροφής ενός περιορισμένου αριθμού προσώπων που επιλέγονται για τον αντίκτυπο που θα είχε η εξολόθρευσή τους στην επιβίωση της ομάδος. Έπειτα, το Εφετείο του ΔΠΔΓ στην Υπόθεση *Krstic* έκρινε ότι η θανάτωση των ανδρών στην Σρεμπρένιτσα το 1995, απετέλεσε μία πράξη

γενοκτονίας, αφού η εξόντωση του ανδρικού πληθυσμού της περιοχής θα μπορούσε να προκαλέσει αυτομάτως ειδικό πρόβλημα στο σύνολο της ομάδας.

Επιπρόσθετα, το ότι η ομάδα πρέπει να αποτελεί στόχο «ως τέτοια», λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς την πρόθεση του δράστη να καταστρέψει την ομάδα εν όλω ή εν μέρει. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η πράξη γενοκτονίας συνδέεται με την ομάδα στην οποία ανήκει το θύμα. Έτσι, η φράση «ως τέτοια», συνδέεται με την ιδιότητα των μελών της ομάδας και λόγω αυτής, ο δράστης αποσκοπεί στο να πλήξει και να επιφέρει την καταστροφή της ομάδας στην οποία ανήκουν τα θύματα.